

RECEP TAYYIP
ERDOĞAN
ÜNİVERSİTESİ

ISSN: 2149-2239

SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ

Recep Tayyip Erdoğan University
Journal of Social Sciences

CİLT / SAYI | VOLUME /ISSUE: 9/2
ARALIK | DECEMBER 2022

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü
Adına Sahibi / Owner on Behalf of
Recep Tayyip Erdogan University Institute of Graduate Studies

Doç. Dr. Ahmet YANIK
Müdür

Editör / Editor

Dr. Öğr. Üyesi Kamer Ilgın ÇAKIROĞLU

Editör Yardımcıları / Assistant Editors

Arş. Gör. Dr. Mücahit BEKTAŞ
Arş. Gör. Ayşegül TOPRAK ŞAHİN

Alan Editörleri / Field Editors

Doç. Dr. Abdülkadir ÖZTÜRK (Pazarlama)
Dr. Öğr. Üyesi Damlanur KÜÇÜKYILDIZ GÖZELCE (Türk Halk Bilimi)
Dr. Öğr. Üyesi Emre ÜRKMEZ (Ekonometri)
Dr. Öğr. Üyesi Resul TURAN (Yakınçağ Tarihi)
Dr. Öğr. Üyesi İbrahim OLGUN (Mali Hukuk)
Arş. Gör. Dr. Mücahit BEKTAŞ (Kamu Yönetimi)
Arş. Gör. Gökhan Rahmi BAKİ (Sosyal Hizmet)
Arş. Gör. Ayşegül TOPRAK ŞAHİN (Hadis)

Türkçe Dil Editörleri / Turkish Language Editors

Dr. Öğr. Üyesi Damlanur KÜÇÜKYILDIZ GÖZELCE
Arş. Gör. Emine GÜRBÜZ

İngilizce Dil Editörü / English Language Editor

Arş. Gör. Esra TUYSUZ

Editör Kurulu / Editorial Board

Prof. Dr. Hafize KESER (Ankara Üniversitesi)
Prof. Dr. Halil KOCA (Atatürk Üniversitesi)
Prof. Dr. Ahmet BAYTOK (Afyon Kocatepe Üniversitesi)
Prof. Dr. Şevket TOPAL (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)
Doç. Dr. Abdullah BAY (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)
Dr. Öğr. Üyesi Güler YANIK (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)
Yrd. Doç. Dr. Seyil NAJIMUDINOVA (Kyrgyz-Turkish Manas University)

Yayın Danışma Kurulu / Publication Advisory Board

- Prof. Dr. Ahmet NOHUTÇU (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Aykut GÖKSEL (Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)
Prof. Dr. Asiye Mevhibe COŞAR (Karadeniz Teknik Üniversitesi)
Prof. Dr. Bekir BULUÇ (Gazi Üniversitesi)
Prof. Dr. Durmuş EKİZ (Trabzon Üniversitesi)
Prof. Dr. Haluk TANRIVERDİ (İstanbul Üniversitesi)
Prof. Dr. Hasan Ali ESİR (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)
Prof. Dr. Hamza ATEŞ (İstanbul Medeniyet Üniversitesi)
Prof. Dr. Muammer İSKENDEROĞLU (Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi)
Prof. Dr. Muharrem ES (Yalova Üniversitesi)
Prof. Dr. Musa EKEN (Sakarya Üniversitesi)
Prof. Dr. Nebi GÜMÜŞ (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)
Prof. Dr. Salih Sabri YAVUZ (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)
Prof. Dr. Veysel EREN (Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi)
Prof. Dr. Yılmaz GEÇİT (Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)
Prof. Dr. Ömer Faruk URSAVAŞ (Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu)

Baskı / Printing

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Rektörlüğü Matbaası
Recep Tayyip Erdoğan University Rectorate Press

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi yılda iki kez (Haziran-Aralık) yayınlanan hakemli bilimsel bir dergidir. Bu dergide yayınlanan makalelerin bilim, etik ve dil bakımından sorumluluğu yazarlara aittir. Dergide yer alan makalelerdeki görüş ve düşünceler yazarların kişisel görüşleri olup, hiçbir şekilde Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi'nin veya Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsünün görüşlerini yansıtmaz.

Tüm hakları saklıdır. Derginin adı belirtilmeden hiçbir alıntı yapılamaz.

Recep Tayyip Erdoğan University Journal of Social Sciences is a refereed journal and published biannually (June-December). Authors are responsible for the content and linguistic of their articles. Articles published here could not be used without referring to the Journal. The opinions in the articles published belong to the authors only and do not reflect those of Recep Tayyip Erdoğan University and Recep Tayyip Erdoğan University, Institute of Graduate Studies. No part of this publication may be reproduced or utilized in any form without referring the name of the journal.

RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER DERGİSİ MAKALE YAZIM İLKELERİ

Yayımlanması istenen yazılar, sosyal bilimler alanında, bilime katkısı olan, özgün çalışmalar olmalı ve aşağıda belirtilen nitelikleri taşımalıdır.

- 1- Dergiye gönderilen tüm yazılarda araştırma ve yayın etiğine uyulmalıdır.
- 2- Derginin yazı dili Türkçe olmakla birlikte, yaygın olarak kullanılan diğer dillerde yazılmış yazıların yayımlanması yayın kurulunun kararına bağlıdır.
- 3- Dergiye verilen yazıların, dergi kurallarına göre düzenlenmiş ve basıma hazır hale getirilmiş olması gerekir. Yayın Komisyonu, yazım kurallarına uymayan yazıları yayımlamama veya düzeltmek üzere yazara iade etme yetkisine sahiptir.
- 4- Türkçe ve yabancı dildeki başlıklar; yazının kapsamıyla uyumlu; yazının konusunu kısa, açık ve yeterli ölçüde yansıtmalıdır.
- 5- Türkçe ve yabancı dildeki özetler; yazının amacını, kapsamını ve sonuçlarını yansıtmalı ve yazının diğer bölümlerinden ayrı olarak yayımlanabilecek biçimde hazırlanmış olmalıdır. Yayına kabul edilen Türkçe çalışmanın yazar/lar/ından geniş İngilizce özet hazırlamaları beklenmektedir. Geniş İngilizce özetle kaynakçada yer alan her bir referansa atıf yapılması gerekmektedir. Türkçe çalışmalar için talep edilen geniş İngilizce özet, yayım kabulü alındıktan sonra gönderilmelidir.
- 6- Yazı, dil ve ifade yönünden, dilbilgisi kurallarına uygun olmalı, açık ve yalın bir anlatım yolu izlemeli, amaç ve kapsam dışına taşan gereksiz bilgilere yer verilmemeli ve makale yazım kurallarına uygun olmalıdır.
- 7- Makalenin hazırlanmasında bilinen bilimsel yöntemlere uyulmalı, çalışmanın konusu, amacı, kapsamı, hazırlanma gerekçesi vb. bilgiler yeterli ölçüde ve belirli bir düzen içinde verilmelidir. Makalede kullanılan şekil, tablo, fotoğraf ve diğer belgeler, bilimsel kurallara uygun olarak hazırlanmalı, yazının amacına ve kapsamına uygun olarak seçilmeli, yazıda değinilmemiş gereksiz belgelere ve kaynaklara yer verilmemelidir.
- 8- Makalede kullanılan şekil, tablo, fotoğraf ve diğer belgelerin kolayca anlaşılacak biçimde yalın ve yeterli bir açıklaması bulunmalıdır.
- 9- Yazıda kullanılan kaynaklar yazım kurallarına uygun olarak düzenlenmeli, değinilen her belge kaynaklar kısmında yer almalı, ancak yazıda değinilmeyen belgelere kaynaklar kısmında yer verilmemelidir.
- 10- Sonuçlar, araştırmanın amaç ve kapsamına uygun olmalı, ana çizgileriyle ve öz olarak verilmeli, metinde sözü edilmeyen veri ya da bulgulara yer verilmemelidir.
- 11- Makalelerin yayımlanabilmesi için Enstitümüzün tayin edeceği iki hakemden olumlu rapor gelmesi şartı aranır. Bir hakemin olumsuz, diğer hakemin olumlu görüş bildirmesi halinde çalışma üçüncü bir hakemin incelemesine gönderilir. Böyle bir raporda göz önünde bulundurulacak bilimsel esaslar şunlardır:
  - a. Araştırma yöntemi,
  - b. Konu bütünlüğü,
  - c. Bilimsel özgünlük
  - d. İlgili bilim dalının terim bilgisine hakimiyet,
  - e. Konuyla ilgili eski ve yeni çalışmaları görebilmek,
  - f. Yararlanılan kaynaklarda uygunluk ve yeterlilik,
  - g. Değerlendirme yapabilme ve sonuca ulaşabilme,
  - h. Alanına katkı sağlama,
  - i. Dil hakimiyeti/anlaşılabilirlik, akıcılık.

Yazılar aşağıdaki biçimde düzenlenmiş olmalıdır:

- 1- Makalenin başlığı ilk sayfanın başına büyük harflerle sayfa ortalanarak yazılır. Türkçe başlığın altına yabancı dilde başlık ilk harfler büyük diğerleri küçük olarak yazılır.
- 2- **Türkçe ve yabancı dilde 200 kelimeyi geçmeyen öz** yazılır ve ardından yazının ana konusunu tanımlayan **anahtar kelimeler (5-10 adet)** eklenir.
- 3- Başlıktan sonra yazar ad(lar)ı unvansız olarak yazılır. **Unvan, çalıştığı kurum, orcid.org kimliği ve e-posta adresi** dipnot olarak belirtilir.
- 4- Çalışma herhangi bir kurumun desteği ile gerçekleşmiş ise kurumun adı ilk sayfanın altında dipnot olarak belirtilir.
- 5- Yazılar Microsoft Word programıyla metne bold ve italik dışında elle hiçbir ayar verilmeden yazılır. Başlıklar otomatik numara veya harflendirilmez, gerekli olan 1.1.1. veya a.b.c. gibi sıralamalar elle yazılır.
- 6- Şekil, tablo ve fotoğraflar bilgisayar ortamında hazırlanıp metin içinde ya da sonunda sayfa boyutlarını (13x20 cm.) aşmayacak şekilde yerleştirilir. Tablo ve şekillerin sayfanın kenarlarının dışına taşmaması sağlanmalıdır. **Tablo** elle numaralandırılmalı ve tablonun başlığı, içeriğini anlatacak şekilde yazılmalı ve tablonun üst tarafında verilmelidir. (Tablo 1: İşçilerin kararlara katılma düzeyleri). Tablo başlığı ikinci satıra sarkıyor ise ikinci satır tablo numarası hizasından sonra başlamalıdır. Tablo eğer başka bir çalışmadan aktarılmış ise ayrıca tablonun altına, alıntı yapılan kaynak gösterilmelidir. Tablo sadece yatay ve dikey çizgiler kullanılarak oluşturulmalıdır. **Şekiller** elle numaralandırılmalı, başlıklar da şeklin içeriğini anlatacak şekilde yazılmalı ve şeklin altında yer almalıdır. (Şekil 1: Gelirin yıllara göre dağılımı). Eđer şekil başka bir kaynaktan aktarıldıysa, şekil açıklamasının altına kaynaka ilgili bilgi verilmelidir. (Kaynak: Solak, 2006: 12). Ayrıca tablo ve şekiller, word veya excel formatında hazırlanmalıdır. Fotoğraf şeklinde gönderilmemelidirler.

Atıf ve Kaynak Gösterim Biçimi

Dergimiz, Sosyal Bilimler Alanında farklı referans sistemleri kullanılması sebebiyle **APA 6 ve Chicago Manuel of Style (full note)** olmak üzere iki farklı sistemle makale kabul etmektedir.

APA 6 ve Chicago Manuel of Style formatlarına aşağıdaki linklerden erişebilirsiniz.

<https://apastyle.apa.org/style-grammar-guidelines/references/examples>

<https://www.chicagomanualofstyle.org/book/ed17/frontmatter/toc.html>

Ortak Noktalar

Kaynakça tek parça halinde verilmelidir. (Kitaplar, Makaleler, İnternet gibi başlıklara bölünmemeli.)

Kaynakçada aynı yazarın birden çok eseri varsa yazar tekrar edilmeli, eski alışkanlık olarak -----, veya _____, gibi çizgiler kullanılmamalıdır.

Makale teslim edilirken

- 1- Makale teslim edilirken, özgün bir yazı olduğu ve daha önce herhangi bir yerde yayımlanmadığı yazar/lar tarafından kabul edilmiş sayılır.
- 2- Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi online olarak yayınlanır ve değerlendirme süreci elektronik ortamda çift-körleme (double-blinded) yöntemiyle yürütülür. Yayımlanması istenen makaleler online olarak iletilir.
- 3- Hakem önerileri doğrultusunda yeniden düzenlenen ve yayımlanabilir kararı verilen makalenin son şeklini gösteren dosya yine sisteme online olarak yüklenir.

4- Hakemlerden olumlu rapor alamayan makale yayınlanmaz ve yazarına iade edilmez; bu konuda idari ve adli bir sorumluluk kabul edilmez.

Makale değerlendirme süreci:

- 1-Makale www.DergiPark.gov.tr internet adresi üzerinden giriş yapılarak Makale Gönder adımları izlenerek iletilmelidir.
- 2-Makale, Sosyal Bilimler Dergisi Editör Kurulu tarafından şekil incelemesi tamamlandıktan sonra hakemlere ulaştırılır.
- 3-Editör, makaleyi hakemlere göndermeden de reddedebilir.
- 4-Hakem raporlarına göre yazar(lar)a bilgi verilir.

İndeks bilgisi

Dergimizde yayımlanan yazılar şu indeksler tarafından dizinlenmektedir:

Index Copernicus (ICI)

»ACARINDEX

ACARINDEX

Türk Eğitim İndeksi

Türk Eğitim İndeksi

İSAM

SOBIAD

idealonline

RESEARCHBIB

JIFACTOR

Yazışma Adresi:

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi
Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Müdürlüğü
53200 – RİZE / TÜRKİYE
Telefon: +90 464 217 29 19

Faks: +90 464 217 29 18
E-Posta: sbedergi@erdogan.edu.tr

Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi
Recep Tayyip Erdogan University Journal of Social Sciences
9/2 (2022)

İÇİNDEKİLER | CONTENTS

Araştırma Makaleleri | Research Articles

- Öğrencilerin Enerji Tasarrufu Davranışlarına Yönelik Farkındalık Düzeyleri: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Örneği**
Awareness Levels of Students on Energy Saving Behaviors: Example of Sivas Cumhuriyet University
Faruk Ay – Nazan Yalçın Erik.....222-237
- Mahlasnâmelerde Genç Şairlere Öğütler**
Poetical Recommendations of Mahlasnâmes
Adnan Uzun.....238-255
- Abbâsî Devleti'nin Kurucu Unsurlarından Olan Abdullah B. Ali'nin İdarî, Siyasî ve Askerî Faaliyetleri**
Administrative, Political and Military Activities of Abdullah Ibn Ali, One of the Founding Elements of the Abbasids
İhsan Arslan.....256-277
- Enerji Tüketiminin Gelir ve Net Tasarruflar Üzerindeki Etkisi: Türkiye Örneği**
The Effect of Energy Consumption on Income and Net Savings: The Case of Turkey
Mehmet Utku Güney – Ali Rıza Sandalcılar.....278-289
- Sosyal Bilgiler Öğretiminde Politik Okuryazarlık Becerisinin Yeri ve Bu Beceriye Yönelik Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Görüşleri**
The Place of Political Literacy Skill in Social Studies Teaching and Social Studies Teachers' Views Towards This Skill
Rabia Cemre Avcı – Yılmaz Geçit.....290-313
- Türkiye'de En Yoksul ve En Zengin Kesim Açısından Enflasyon Hesabına Yönelik Bir Değerlendirme (2003-2021)**
An Evaluation on the Inflation Account in Turkey for the Poorest and the Richest (2003-2021)
Tuba Akar – Savaş Erdoğan.....314-326

Çeviri Makaleler | Translation Articles

Yezid B. Muaviye Döneminde Kâbe'nin Yakılması Meselesine Farklı Bir Yaklaşım

A Different Approach to the Issue of Burning the Kaba in the Age of Yazid b. Muawiyah
Hamid Muhammed Arinan (Öznur Hocaođlu, Çev.).....327-334